ब्रह्म वेदाश्च वेद्यञ्च त्वया सृष्टं महाद्युते । शिरस्ते गगनं देव नेत्रे शशिदिवाकरौ । १२४९५
निश्वासः पवनश्चापि तेजोऽग्निश्च तवाच्युत । बाहवस्ते दिशः सर्व्वाः कुक्षिश्चापि महार्णवः ।
ऊरू ते पर्व्वता देव खं जङ्घे मधुसूदन । पादौ ते पृथिवी देवी रोमाण्योषधयस्तथा ।
इन्द्रसोमाग्निवरुणा देवासुरमहोरगाः । प्रह्वास्त्वामुपतिष्ठन्ति स्तुवन्तो विविधैस्तवैः ।
त्वया व्याप्तानि सर्व्वाणि भूतानि भुवनेश्वर । योगिनः सुमहावीर्य्याः स्तुवन्ति त्वां महर्षयः ।
त्वयि तुष्टे जगत्स्वस्थं त्वयि क्रुद्धे महद्भयं । भयानामपनेताऽसि त्वमेकः पुरुषोत्तम । १२५००
देवानां मानुषाणाञ्च सर्व्वभूतसुखावहः । त्रिभिर्व्विक्रमणैर्देव त्रयो लोकास्त्वया हृताः ।
असुराणां समृद्धानां विनाशश्च त्वया कृतः । तव विक्रमणैर्द्देवा निर्व्वाणमगमन् पदं ।
पराभूताश्च दैत्येन्द्रास्त्वयि क्रुद्धे महाद्युते । त्वं हि कर्त्ता विकर्त्ता च भूतानामिह सर्व्वशः । आराधयित्वा त्वां देवाः सुखमेधन्ति सर्व्वशः ।
एवं स्तुतो हृषीकेश उतङ्केन महात्मना । उतङ्कमब्रवीद्विष्णुः प्रीतस्तेऽहं वरं वृणु ।
॥ उतङ्क उवाच ॥ पर्य्याप्तो मे वरो ह्येष यदहं दृष्टवान् हरिं । पुरुषं शाश्वतं दिव्यं स्रष्टारं जगतः प्रभुं । १२५०५
॥ विष्णुरुवाच ॥ प्रीतस्तेऽहमलौल्येन भक्त्या च तव सत्तम । अवश्यं हि त्वया ब्रह्मन् मत्तो ग्राह्यो वरो द्विज ।
एवं संछन्द्यमानस्तु वरेण हरिणा तदा । उतङ्कः प्राञ्जलिर्व्वव्रे वरं भरतसत्तम ।
यदि मे भगवन् प्रीतः पुण्डरीकनिभेक्षण । धर्म्मे सत्ये दमे चैव बुद्धिर्भवतु मे सदा ।
अभ्यासश्च भवेद्भक्त्या त्वयि नित्यं ममेश्वर ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ सर्व्वमेतद्धि भविता मत्प्रसादात्तव द्विज ।
प्रतिभास्यति योगश्च येन युक्तो दिवौकसां । त्रयाणामपि लोकानां महत्कार्य्यं करिष्यसि । १२५१०
उत्सादनार्थं लोकानां धुन्धुर्नाम महासुरः । तपस्यति तपो घोरं शृणु यस्तं हनिष्यति ।
राजा हि वीर्य्यवांस्तात इक्ष्वाकुरपराजितः । बृहदश्व इति ख्यातो भविष्यति महीपतिः ।
तस्य पुत्त्रः शुचिर्दान्तः कुवलाश्व इति श्रुतः । स योगबलमास्थाय मामकं पर्थिवोत्तमः ।
शासनात्तव विप्रर्षे धुन्धुमारो भविष्यति । एवमुक्त्वा तु तं विप्रं विष्णुरन्तरधीयत ।
इतिश्री महाभारते आरण्यपर्व्वणि मार्कण्डेयसमास्यापर्व्वणि धुन्धुमारोपाख्याने द्विशतोऽध्यायः ॥ २०० ॥
॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ इक्ष्वाकौ संस्थिते राजन् शशादः पृथिवीमिमां । प्राप्तः परमधर्म्मात्मा सोऽयोध्यायां नृपोऽभवत् । १२५१५
शशादस्य तु दायादः ककुत्स्थो नाम वीर्य्यवान् । अनेनाश्चापि काकुत्स्थः पृथुश्चानेनसः सुतः ।
विश्वगश्वः पृथोः पुत्त्रस्तस्मादद्रिश्च जज्ञिवान् । अद्रेश्चयुवनाश्वस्तु श्रावस्तस्यात्मजोऽभवत् ।
तस्य श्रावस्तको ज्ञेयः श्रावस्ती येन निर्म्मिता । श्रावस्तकस्य दायादो बृहदश्वो महाबलः ।
बृहदश्वस्य दायादः कुवलाश्व इति स्मृतः । कुवलाश्वस्य पुत्त्राणां सहस्राण्येकविंशतिः ।
सर्व्वे विद्यासु निष्णाता बलवन्तः सुदारुणाः । कुवलाश्वश्च पितृतो गुणैरभ्यधिकोऽभवत् । १२५२०
समये तं पिता राज्ये बृहदश्वोऽभ्यषेचयत् । कुवलाश्वं महाराज शूरमुत्तमधार्म्मिकं ।
पुत्त्रसङ्क्रामितश्रीस्तु बृहदश्वो महीपतिः । जगाम तपसे धीमांस्तपोवनममित्रहा ।